

**МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ КОММУНИКАЦИЙ
Кафедра теории и практики перевода**

КОСЮК
Алина Сергеевна

**СОМАТИЧЕСКИЙ КУЛЬТУРНЫЙ КОД В ПЕРЕДАЧЕ ЭМОЦИЙ
И ЧУВСТВ ЧЕЛОВЕКА В ЯЗЫКЕ И РЕЧИ**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат психологических наук,
доцент О.И. Уланович

Допущена к защите

«___» _____ 2021 г.

И.о. зав. кафедрой теории и практики перевода

Е.И. Цвирко

Минск, 2021

РЕФЕРАТ

Дипломная работа: 81 страниц, 2 главы, 10 рисунков, 1 таблица, 49 библиографических наименований, 2 приложения.

Ключевые слова: КУЛЬТУРНЫЙ КОД, СОМАТИЗМ, ФРАЗЕОЛОГИЯ, ЭМОТИВНАЯ ФРАЗЕОЛОГИЯ, СОМАТИЧЕСКИЙ КОД, ЭМОТИВНОСТЬ.

Объект исследования: культурные коды как эталоны мировосприятия и вербального кодирования в сознании человека окружающей действительности.

Цель исследования: выявление символической нагрузки различных соматизмов в передаче эмоциональных состояний и чувств.

Методы исследования: теоретический анализ литературы согласно теме исследования, семантический анализ, метод сплошной выборки, структурный анализ, количественный анализ, статистический анализ, когнитивный анализ, методы классификации материала.

Полученные результаты и их новизна. В работе раскрывается значимость соматического кода при передаче эмоций и чувств в английском языке, выявляется роль соматизмов в английской фразеологии, психосоматических и соматических метафорических моделей в транслировании эмоций в приключенческом романе.

Новизна исследования заключается в выявлении специфики вторичной значимости соматизмов как элементов культурного кода, в структурировании эмоциосферы человека и выявлении ядра в поле эмоций человека, выявлении значимости соматизмов для передачи эмоций и чувств в языке и речи, в выявлении ключевой роли соматизмов в формировании эмотивности текста приключенческого романа.

Практическая значимость исследования и область применения.

Практическая значимость заключается в возможности использования результатов исследования и сформированного экспериментального корпуса, готового словаря фразеологизмов с соматическим компонентом, для практических занятий по таким дисциплинам, как практикум межкультурной коммуникации, практика устной и письменной речи, устному переводу, также материал может быть использован для дальнейшего изучения данной области. Приложение Б, состоящее из выявленных метафорических моделей приключенческого романа, может быть использовано в дальнейшем исследовании данного произведения.

SUMMARY

Diploma project: 81 pages, 2 chapters, 49 sources, 10 pictures, 1 table, 2 applications.

Keywords: CULTURAL CODE, SOMATISM, PHRASEOLOGY, EMOTIVE PHRASEOLOGY, SOMATIC CODE, EMOTIVENESS.

The object of research: cultural codes as standards of world perception and verbal coding of the surrounding reality in the human mind.

Purpose of the research: identification of the somatisms emblematic significance in the transmission of emotional states and feelings.

Research methods: theoretical analysis of literature according on the research topic, semantic analysis, method of continuous and random sampling, structural analysis, quantitative analysis, statistical analysis, cognitive analysis, methods of material classification.

The results obtained and their novelty. The work reveals the significance of the somatic code in the transmission of emotions and feelings in the English language, reveals the role of somatisms in English phraseology, psychosomatic and somatic metaphorical models in the transmission of emotions in an adventure novel.

The novelty of the research is in identifying the specifics of the secondary significance of somatisms as elements of the cultural code, in structuring the human emotionosphere and identifying the core in the field of human emotions, identifying the significance of somatisms for transmitting emotions and feelings in language and speech, in identifying the key role of somatisms in the formation of the emotiveness in an adventure novel.

The practical value of the research and spheres of application.

The practical significance consists in the possibility of using the research results and the formed experimental corpus, a ready-made dictionary of phraseological units with a somatic component, for practical exercises in such disciplines as practical course of speaking and writing, intercultural communication practicum, and the material can also be used for further study in this area. Application B, consisting of the identified metaphorical models of an adventure novel, can be used in further research of this work.

РЕФЕРАТ

Дыпломная праца: 81 старонак, 2 кіраўніка, 10 малюнкаў, 1 табліца, 49 бібліяграфічных найменні, 2 прыкладанні.

Ключавыя словы: КУЛЬТУРНЫ КОД, САМАТЫЗМ, ФРАЗЕАЛОГІЯ, ЭМАТЫЎНАЯ ФРАЗЕАЛОГІЯ, САМАТЫЧНЫ КОД, ЭМАТЫЎНАСЦЬ.

Аб'ект даследавання: культурныя коды як эталоны светаўспрымання і вербальнага кадавання ў свядомасці чалавека навакольнай рэчаіснасці.

Мэта даследавання: выяўленне сімвалічнай нагрузкі розных саматызмаў ў перадачы эмацыйных станаў і пачуццяў.

Метады даследавання: тэарэтычны аналіз літаратуры згодна тэме даследавання, семантычны аналіз, метады суцэльнай і выпадковай выбаркі, структурны аналіз, колькасны аналіз, статыстычны аналіз, кагнітыўны аналіз, метады класіфікацыі матэрыялу.

Атрыманыя вынікі і іх навізна. У працы раскрываецца значнасць саматычнага кода пры перадачы эмоцый і пачуццяў у англійскай мове, выяўляецца роля саматызмаў у фразеалогіі англійскай мовы, псіхасаматычных і саматычных метафарычных мадэляў у перадачы эмоцый у прыгодніцкім рамане.

Навізна даследавання заключаецца ў выяўленні спецыфікі другаснай значнасці саматызмаў як элементаў культурнага кода, у структураванні эмоцыясферы чалавека і выяўленні ядра ў полі эмоцый чалавека, выяўленні значнасці саматызмаў для перадачы эмоцый і пачуццяў у мове, у выяўленні ключавой ролі саматызмаў у фарміраванні эматыўнасці тэксту прыгодніцкага рамана.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення.

Практычная значнасць заключаецца ў магчымасці выкарыстання вынікаў даследавання і сфармаванага эксперыментальнага корпуса, гатовага слоўніка фразеалагізмаў з саматычным кампанентам, для практычных заняткаў па такіх дысцыплінах, як практыкум міжкультурнай камунікацыі, практыка вуснай і пісьмовай мовы, вусным перакладзе, таксама матэрыял можа быць выкарыстаны для далейшага вывучэння дадзенай вобласці. Дадатак Б, які складаецца з выяўленых метафарычных мадэляў прыгодніцкага рамана, можа быць выкарыстан ў далейшым даследаванні дадзенага твора.